

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU UNIVERZITETA U SARAJEVU

UNIVERZITET U SARAJEVU

**PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU
UNIVERZITETA U SARAJEVU**

Sarajevo, mart 2021. godine

Handwritten signature

SADRŽAJ

DIO I – OSNOVNE ODREDBE	4
DIO II – MJERE ZAŠTITE ZAPOSLENIKA NA RADU	5
POGLAVLJE I – Mjere za neposredno obezbjeđenje sigurnosti na radu.....	4
POGLAVLJE II – Mjere u vezi sa uvjetima rada	7
POGLAVLJE III – Poslovi sa posebnim uvjetima rada	7
POGLAVLJE IV – Mjere u vezi sa posebnom zaštitom zaposlenika.....	8
DIO III – PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI UNIVERZITETA I ZAPOSLENIKA	9
POGLAVLJE I – Organizacija poslova zaštite na radu.....	9
POGLAVLJE II – Obuka i provjera znanja zaposlenika	9
POGLAVLJE III – Prava i obaveze zaposlenika	10
POGLAVLJE IV – Sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenika	11
POGLAVLJE V – Ispitivanje nesreće na radu.....	13
POGLAVLJE VI – Pružanje prve pomoći	14
POGLAVLJE VII – Obaveze i odgovornosti organa i rukovodnih zaposlenika	15
DIO IV – EVIDENCIJA	16
DIO V – INSPEKCIJSKI NADZOR.....	17
DIO VI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	17

Na osnovu člana 87. Zakona o zaštiti na radu („Službene novine FBiH“, broj: 79/20), člana 129. stav (2) tačka b) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 33/17, 35/20 i 40/20), člana 242. Statuta Univerziteta u Sarajevu, na prijedlog Senata Univerziteta u Sarajevu broj: 01-2-36/21 od 24. 02. 2021. godine, Upravni odbor Univerziteta u Sarajevu, na 40. elektronskoj sjednici održanoj 18. 03. 2021. godine, donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU UNIVERZITETA U SARAJEVU

DIO I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovim pravilnikom, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Zakon), uređuju se prava, obaveze i odgovornosti radnika na Univerzitetu u Sarajevu u oblasti zaštite i zdravlja radnika na radu, u cilju stvaranja sigurnih uvjeta rada, a kojima se obezbjeđuje sigurnost na radu, sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, profesionalna i druga oboljenja i oštećenja zdravlja radnika na radu, a radi zaštite zdravlja i radne sposobnosti radnika.
- (2) Pravo na zaštitu i zdravlje na radu u smislu ovog pravilnika imaju: zaposlenici Univerziteta, studenti za vrijeme dok se nalaze na praktičnom radu u univerzitetskim i drugim radionicama, za vrijeme vježbi u laboratorijama, učesnici dobrovoljnih i obaveznih radova organiziranih u općem interesu, lica koja učestvuju na povremenim takmičenjima koja organizira Univerzitet, a koja su osigurana za slučaj nesreće na poslu ili oboljenja od profesionalnih bolesti, kao i sva druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze u prostorijama Univerziteta.

Član 2.

Zaposlenici Univerziteta imaju pravo i dužnost da organiziraju, uređuju, ostvaruju i unapređuju zaštitu na radu.

Član 3.

- (1) Univerzitet je obavezan da obezbijedi uvjete za organiziranje i provođenje zaštite i zdravlja na radu polazeći od svoje unutrašnje organizacije, a zavisno od procesa rada te tehničko-tehnoloških potreba.
- (2) Univerzitet je obavezan da u okviru plana i programa rada i poslovanja ili posebnog plana zaštite zdravlja na radu obezbijedi potrebna sredstva za provođenje i unapređenje zaštite na radu sa rokovima za njihovu realizaciju.
- (3) Primjena mjera zaštite i zdravlja na radu, u smislu ovog pravilnika, ne smije stvarati troškove za radnike.

Član 4.

Zaštita na radu, u smislu ovog pravilnika, obuhvata skup mjera i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uvjeta koji obezbjeđuju sigurnost na radu, na sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenika i drugih lica na radu ili u vezi sa radom, kao i na čuvanje života, zdravlja i radne sposobnosti zaposlenika Univerziteta, a naročito:

348

- a) prava i obaveze zaposlenika, studenata i ostalih učesnika u organizaciji i procesu rada na Univerzitetu u oblasti zaštite na radu i odgovornosti zaposlenika zbog eventualnih povreda obaveza iz zaštite na radu,
- b) organizaciju poslova zaštite na radu,
- c) zadatke organa upravljanja i rukovođenja,
- d) postupak donošenja plana i programa mjera zaštite na radu,
- e) obučavanje zaposlenika iz oblasti zaštite na radu, pružanja prve pomoći i zaštite od požara,
- f) slučajeve kada se zaposleniku može zabraniti obavljanje rada odnosno poslova,
- g) rokove pregleda i ispitivanja oruđa za rad i uređaja,
- h) posebnu zaštitu žena, omladine i invalida i
- i) druge mjere utvrđene zakonom.

Član 5.

- (1) Za provođenje zaštite i zdravlja na radu odgovorni su rektor, dekan odnosno direktor organizacione jedinice, radnik kome su povjereni poslovi za zaštitu i zdravlje na radu i rukovodilac službe u okviru koje se obavljaju poslovi zaštite i zdravlja na radu.
- (2) Za praćenje zaštite i zdravlja na radu, shodno odredbama Zakona o zaštiti na radu, imenovat će se *povjerenik za zaštitu na radu* („Službene novine FBiH“, broj: 79/20).

Član 6.

Univerzitet je dužan obezbijediti uvjete da zaposlenici i druga lica koja borave u prostorijama i prostorima Univerziteta stječu odgovarajuća znanja iz oblasti zaštite i zdravlja na radu kroz stručnu obuku, a studenti kroz nastavne planove i programe.

DIO II – MJERE ZAŠTITE ZAPOSLENIKA NA RADU

POGLAVLJE I – Mjere za neposredno obezbjeđenje sigurnosti na radu

Član 7.

- (1) Mjere za neposredno obezbjeđenje sigurnosti na radu obuhvataju opće i posebne mjere.
- (2) Univerzitet je dužan za sva radna mjesta obezbijediti odgovarajuće **opće mjere** zaštite zaposlenika, a naročito:
 - a) propisane uvjete koje trebaju ispunjavaju radne i pomoćne prostorije,
 - b) odgovarajuće pristupne i unutrašnje komunikacione puteve u radnim prostorijama,
 - c) upotrebu sredstava rada i opreme,
 - d) pružanje prve pomoći zaposlenicima,
 - e) obezbjeđenje potrebne temperature, ventilacije i osvjetljenja u radnim prostorijama,
 - f) ograničenje buke i vibracija na dozvoljeni nivo,
 - g) otklanjanje štetnih utjecaja opasnih materija i opasnih zračenja, ukoliko se pojave,
 - h) obezbjeđenje od udara električne struje i sprečavanje nastanka požara i eksplozije,
 - i) vodovodnih i kanizacionih curenja, te
 - j) održavanje čistoće u radnom prostoru i oko njega.

Član 8.

Ako se opasnosti i štetnosti kojima su izloženi zaposlenici na radu ne mogu otkloniti drugim mjerama, Univerzitet je dužan zaposlenicima obezbijediti sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu.

Član 9.

Ukoliko se ukaže potreba, Univerzitet je dužan obezbijediti **posebne mjere** zaštite zaposlenika na radu, a naročito za radove koji se izvode: u vodi i vlazi, pri niskim i visokim temperaturama, sa štetnim materijama, opasnim zračenjima i u zagađenoj atmosferi.

Član 10.

Za slučaj investicione izgradnje, također je dužan kontrolirati i obezbijediti:

- a) da tehnička dokumentacija sadrži potrebne mjere zaštite na radu i odgovarajuću ispravu kojom se to dokazuje,
- b) da izvođači radova njih izvode prema tehničkoj dokumentaciji, te da po završetku izgradnje, putem komisije za tehnički prijem, obezbijedi dokaz o izvođenju objekta prema tehničkoj dokumentaciji u kojoj su projektirane mjere zaštite na radu.

Član 11.

- (1) Kod nabavke pojedinih mašina i uređaja na mehaniziran pogon, alata i drugih sredstava za rad i opreme, Univerzitet je od proizvođača dužan zatražiti uputstvo za siguran rad i održavanje, te ispravu kojom se dokazuje da su proizvedeni u skladu sa propisima donesenim na osnovu zakona.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana odnosi se i na nabavku sredstava lične zaštite.

Član 12.

Univerzitet je obavezan obezbijediti:

- a) stalno praćenje ispravnosti i periodične preglede sredstava rada i opreme, te sredstava lične zaštite, radi sigurnosti zaposlenika i studenata koji se njima koriste, ukoliko se njima može ugroziti život i zdravlje zaposlenika i studenata,
- b) ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti u radnim i pomoćnim prostorijama u kojima se one mogu pojaviti, a radi obezbjeđenja propisanih uvjeta rada,
- c) ispitivanje mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijama u kojima se obavljaju razna mjerenja, ispitivanja i drugo kroz registriranu djelatnost za potrebe trećih lica.

Član 13.

- (1) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava rada i opreme, električnih instalacija, sredstava lične zaštite na radu, fizičkih, hemijskih ili bioloških štetnosti i mikroklimе vrše se prije njihovog prvog puštanja u rad i periodično svake treće godine, po postupku kako je utvrđeno Pravilnikom o načinu i postupku vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu.
- (2) Periodični pregledi iz stava (1) ovog člana su, shodno važećim propisima, obavezni.

Član 14.

Pored obaveznih pregleda i ispitivanja iz prethodnog člana, Univerzitet će vršiti periodične interne preglede i ispitivanje ostalih sredstava rada i opreme, te instalacija, svake pete godine, odnosno i ranije po potrebi, a prema posebnim propisima za specifična sredstva rada i instalacije.

309

Član 15.

Periodične preglede i ispitivanja iz prethodnih članova Univerzitet će povjeriti ovlaštenim stručnim organizacijama iz oblasti zaštite na radu, ili u vlastitoj režiji ako za to ima stručno, kadrovski i materijalno osposobljene zaposlenike.

POGLAVLJE II – Mjere u vezi sa uvjetima rada

Član 16.

Univerzitet je dužan za svako radno mjesto utvrditi uvjete rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti zaposlenika koji će raditi na tom radnom mjestu.

Član 17.

Niko ne može zasnovati radni odnos na Univerzitetu dok se prethodno ne utvrdi da li njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uvjetima rada i zahtjevima radnog mjesta.

Član 18.

Zaposlenik je dužan obavijestiti zdravstvenu organizaciju ukoliko boluje od bolesti koja se ne može utvrditi ljekarskim pregledom, ili ima takve zdravstvene nedostatke koji mogu predstavljati opasnost za ostale zaposlenike i okolinu na radnom mjestu.

Član 19.

- (1) Ukoliko se desi da na određenom radnom mjestu, i pored primjene mjera zaštite na radu, bude izražena opasnost od obolijevanja odnosno nastupanja invalidnosti kod zaposlenika koji radi na tom radnom mjestu, Univerzitet će poduzeti mjere kojima će spriječiti nastupanje oboljenja odnosno invalidnosti kod zaposlenika koji radi na tom radnom mjestu.
- (2) Mjere iz prethodnog stava mogu biti: ograničenje dnevnog radnog vremena, raspoređivanje zaposlenika na druge poslove u toku radnog dana, raspoređivanje zaposlenika na drugo radno mjesto koje odgovara stepenu stručne spreme zaposlenika, preventivni odnosno programirani odmori u toku rada i druge mjere utvrđene Kolektivnim ugovorom.
- (3) Raspoređivanje radnika kod kojih bude utvrđeno oboljenje ili razvrstavanje u određenu kategoriju invalidnosti i promijenjena radna sposobnost vršit će se na lakša radna mjesta u okviru zdravstvene sposobnosti (održavanje čistoće, održavanje radnih prostorija, istovar i utovar razne robe i materijala u okviru dozvoljenih napora za radnike sa umanjenom radnom sposobnošću...).

POGLAVLJE III – Poslovi sa posebnim uvjetima rada

Član 20.

- (1) Poslovi odnosno radni zadaci sa posebnim uvjetima rada jesu oni na kojima postoji povećana opasnost od povreda na radu ili oštećenja zdravlja zaposlenika. Radna mjesta sa povećanim rizikom od oštećenja zdravlja i povređivanja zaposlenika Univerziteta bit će utvrđena posebnim aktom, kao i predviđene mjere zaštite.
- (2) Radna mjesta sa posebnim uvjetima rada utvrđuju se na osnovu Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uvjetima rada i ljekarskim pregledima zaposlenika na tim radnim mjestima. Na osnovu utvrđene kategorije uvjeta rada, zaposlenicima koji

obavljaju poslove sa posebnim uvjetima rada pripada i određena nadoknada za obavljanje tih poslova.

- (3) Visina i oblik nadoknade utvrdit će se Jedinstvenim pravilnikom o plaćama i naknadama osoblja Univerziteta u Sarajevu po osnovu rada zaposlenika Univerziteta, Kolektivnim ugovorom i aktima Kantona. Na osnovu odredaba Zakona o zaštiti od jonizirajućih zračenja, zaposlenicima koji pri obavljanju svojih poslova dolaze u dodir s izvorima jonizirajućih zračenja pripada i posebna zaštita u vidu produženog godišnjeg odmora.
- (4) Ova naknada pripada zaposlenicima u fizikalnoj laboratoriji, zaposlenicima rendgenolozima i zaposlenicima koji rade u laboratorijama nuklearne medicine i u hemijskim laboratorijama.

Član 21.

- (1) Prije raspoređivanja zaposlenika na radna mjesta iz prethodnog člana Univerzitet je zaposlenika dužan uputiti na odgovarajući ljekarski pregled i takve preglede vršiti periodično svake dvije godine, a zaposlenik je obavezan podvrgnuti se tom pregledu.
- (2) Prilikom upućivanja zaposlenika na ljekarski pregled iz prethodnog stava Univerzitet će dostaviti nadležnoj zdravstvenoj organizaciji podatke o radnim mjestima i navesti štetnosti i opasnosti kojima su zaposlenici izloženi shodno članu 19. ovog pravilnika.

Član 22.

- (1) Zaposlenik za koga se na periodičnom pregledu utvrdi da više ne ispunjava zdravstvene uvjete na radnom mjestu sa posebnim uvjetima rada privremeno se raspoređuje na odgovarajuće radno mjesto i upućuje stručnom organu za ocjenu radne sposobnosti.
- (2) Zaposlenici kod kojih, prema nalazu, ocjeni i mišljenju nadležnog stručnog organa, postoji preostala radna sposobnost te zaposlenici kod kojih je došlo do izmjene radne sposobnosti rasporedit će se na druge odgovarajuće poslove, radne zadatke, odnosno obezbijedit će im se prekvalifikacija ili dokvalifikacija u skladu sa propisima PIO, općim aktima Univerziteta i nalazom, ocjenom i mišljenjem nadležnog stručnog organa.

Član 23.

- (1) Zabrana pušenja i korištenja otvorenog plamena na pojedinim radnim mjestima, tj. radnim i pomoćnim prostorijama, kao i mjestima gdje je dozvoljeno pušenje, regulirat će se Pravilnikom o zaštiti od požara i obavezna je za sve zaposlenike na Univerzitetu.
- (2) Osim toga, zabranjeno je pušenje na svim radnim sastancima i skupovima koji se održavaju u zatvorenim prostorijama i učioničkom prostoru. Zaposlenik i student pod utjecajem alkohola ili drugih opojnih sredstava ne može početi rad. Provjera se vrši uz upotrebu alkotesta na način i po postupku kako je to regulirano po propisima o sigurnosti saobraćaja.

POGLAVLJE IV – Mjere u vezi sa posebnom zaštitom zaposlenika

Član 24.

Univerzitet može odrediti da zaposlenik radi noću pod uvjetima:

- a) da je odluku o tome donio ovlašteni zaposlenik i
- b) da je za vrijeme rada noću obezbijeđen topli obrok.

Zaposleniku mlađem od 18 godina i ženama zaposlenicima za vrijeme trudnoće i sa djetetom do dvije godine ne može se odrediti da rade noću, kao i prekovremeno.

Član 25.

Ukoliko se radi u smjenama, Univerzitet će osigurati izmjenu smjena, tako da zaposlenik radi noću uzastopno najviše jednu sedmicu.

DIO III – PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI UNIVERZITETA I ZAPOSLENIKA

POGLAVLJE I – Organizacija poslova zaštite na radu

Član 26.

Za obavljanje poslova zaštite na radu na Univerzitetu utvrdit će se radno mjesto referenta za zaštitu od požara i zaštitu na radu Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Član 27.

Referent zaštite na radu odgovoran je za primjenu mjera zaštite na radu koje su propisane zakonom i pratećim propisima iz oblasti zaštite na radu, te ovim pravilnikom, a u tom smislu naročito je odgovoran:

- a) da organizira periodične preglede i ispitivanja ispravnosti sredstava rada i opreme, te sredstava lične zaštite na radu, fizičkih, hemijskih ili bioloških štetnosti i mikroklima,
- b) da organizira periodične zdravstvene preglede zaposlenika koji rade na radnim mjestima sa posebnim uvjetima rada,
- c) da izvijesti inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći na poslu, teškoj povredi na radu i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život i zdravlje zaposlenika i studenata,
- d) da organizira i provede obučavanje i provjeru znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu,
- e) da vodi propisne evidencije iz oblasti zaštite na radu,
- f) da organizira otklanjanje nedostataka iz oblasti zaštite na radu po rješenjima inspekcije rada i po vlastitim saznanjima,
- g) da jednom godišnje podnese pisani izvještaj o stanju zaštite na radu Upravnom odboru Univerziteta i organu uprave nadležnom za inspekciju zaštite na radu,
- h) da predlaže pokretanje postupaka protiv zaposlenika koji ne provode propisane mjere zaštite na radu,
- i) da obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost ovim pravilnikom, zakonom i drugim propisima iz oblasti zaštite na radu.

POGLAVLJE II – Obuka i provjera znanja zaposlenika

Član 28.

- (1) Prije raspoređivanja zaposlenika na radno mjesto zaposlenik se obavezno mora obučiti iz oblasti zaštite na radu. Obučavanje se mora provesti i kada se vrše promjene u redovnom procesu rada.

- (2) Po završenom obučavanju Univerzitet je dužan da izvrši provjeru sposobnosti i znanja zaposlenika za samostalan i siguran rad na radnom mjestu, kao i periodičnu provjeru znanja najmanje svake treće godine.
- (3) Obuku zaposlenika i provjeru sposobnosti iz oblasti zaštite na radu vrši referent zaštite na radu, a u specifičnim situacijama mogu se angažirati i stručne organizacije iz ove oblasti.

Član 29.

Zaposlenik koji prilikom provjere sposobnosti ne pokaže zadovoljavajući uspjeh ne može raditi na radnom mjestu sve dok se ne osposobi za siguran rad.

Član 30.

Obučavanje i provjera znanja iz oblasti zaštite na radu vrše se prema odgovarajućem programu koji donosi rektor, dekan ili direktor u skladu sa ovim pravilnikom i Zakonom o zaštiti na radu, a na prijedlog referenta zaštite na radu.

Član 31.

Program obuke iz prethodnog člana obuhvata upoznavanje sa:

- a) radnim procesom i organizacijom rada u cjelini, a posebno sa poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen,
- b) opasnostima koje ugrožavaju sigurnost na radu, korištenjem sredstava rada i opreme, te načinom upotrebe štetnih materija,
- c) mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mjere predviđaju i provode,
- d) upotrebom odgovarajućih sredstava rada i opreme, te odgovarajućih sredstava lične zaštite,
- e) pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojima se služi pri radu,
- f) pravima i dužnostima u provođenju propisa i mjera zaštite na radu i posljedicama zbog nepridržavanja propisa i mjera zaštite na radu,
- g) pružanjem prve pomoći,
- h) organizacijom zaštite na radu,
- i) korištenjem protupožarnih aparata.

POGLAVLJE III – Prava i obaveze zaposlenika

Član 32.

- (1) Zaposlenik je dužan da se pridržava propisanih mjera zaštite na radu i da koristi sredstva rada i opremu po uputstvu proizvođača i uputstvu koje utvrdi Univerzitet, te da svoj posao obavlja sa punom pažnjom, bez opasnosti po svoj život i zdravlje, a i bez ugrožavanja života i zdravlja drugih zaposlenika.
- (2) Zaposlenik ima pravo i dužnost da namjenski koristi sredstva lične zaštite i da ih održava u ispravnom stanju.

Član 33.

Zaposlenik ima pravo i obavezu da se obuča po osnovu zaštite na radu, te da pristupi provjeri znanja.

Član 34.

Zaposlenik ima pravo i dužnost da obavi sistematski ljekarski pregled na koji ga uputi Univerzitet ako radi na radnom mjestu sa posebnim uvjetima rada. Ukoliko se zaposlenik ne podvrgne ljekarskom pregledu iz prethodnog stava, ne može otpočeti odnosno nastaviti rad na tom radnom mjestu.

Član 35.

- (1) Zaposlenik pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti ne može započeti odnosno nastaviti rad.
- (2) Zaposlenik je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti i to po postupku koji je reguliran propisima o sigurnosti saobraćaja.

Član 36.

- (1) Zaposlenik ima pravo i dužnost da odmah prijavi sve zapažene nedostatke i druge kvarove ili druge pojave koje bi mogle ugroziti sigurnost na radu.
- (2) Prijava se podnosi usmeno ili pisano neposrednom rukovodiocu.

Član 37.

Zaposlenik koji se ne pridržava utvrđenih mjera zaštite na radu i obaveza, u smislu ovog pravilnika, čini težu povredu radne obaveze, koja se sankcionira u skladu sa Pravilnikom o radu.

Član 38.

- (1) Zaposlenik ima pravo da odbije da radi ako mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje, zbog toga što nisu provedene propisane mjere zaštite na radu.
- (2) Ako zaposlenik odbije da radi zbog toga što smatra da mu prijete opasnost po život i zdravlje, a Univerzitet smatra da je postupak zaposlenika neopravdan, dužan je o tome odmah obavijestiti inspekciju rada i Upravni odbor.

POGLAVLJE IV – Sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenika

Član 39.

- (1) Zaposlenicima koji su na radu izloženi određenim vrstama opasnosti i štetnosti obezbjeđuju se lična zaštitna sredstva i oprema ako se djelovanje opasnosti i štetnosti ne može otkloniti drugim mjerama zaštite.
- (2) Pravo korištenja ličnih zaštitnih sredstava i opreme, u smislu prethodnog stava, zaposlenik stječe datumom stupanja na rad na kome je izložen opasnostima i štetnostima.
- (3) Vrsta zaštitnih sredstava, rok njihovog trajanja, kao i na kojim poslovima se ista upotrebljavaju, regulirat će se pojedinačnim pravilnicima organizacionih jedinica shodno njihovim specifičnostima.

Član 40.

Referent zaštite na radu dužan je stalno pratiti stanje zaliha ličnih zaštitnih sredstava i opreme, te o tom stanju povremeno obavještavati Upravni odbor Univerziteta u cilju blagovremene nabavke spomenutih sredstava i opreme.

Zy

Član 41.

- (1) Dobavljač zaštitnih sredstava i opreme obavezan je, uz nabavljanje sredstava i opreme, istovremeno pribaviti od proizvođača i ispravu za nabavljeno sredstvo i opremu, kako bi se mogao ostvariti uvid da li sredstva i oprema zadovoljavaju kvalitet i namjenu prema utvrđenim normativima odnosno propisima.
- (2) Pribavljene isprave dobavljač će predati u prostor gdje se sredstva i oprema uskladištavaju, a referent će spomenute isprave staviti na uvid rukovodiocu.

Član 42.

- (1) Referent zaštite na radu izdavat će lična zaštitna sredstva i opremu zaposlenicima na upotrebu u skladu sa odredbama ovog pravilnika, vodeći računa o rokovima trajanja i vremenskim zaduženjima tih sredstava.
- (2) O izdatim ličnim sredstvima i opremi vodi se evidencija – kartoteka.
- (3) U karton se upisuju podaci:
 - a) ime i prezime, te stručna sprema korisnika,
 - b) organizaciona jedinica i poslovi radnog mjesta koje korisnik sredstava obavlja,
 - c) vrsta sredstava i opreme za ličnu zaštitu,
 - d) datum izdavanja,
 - e) datum zaduženja i rok trajanja.

Član 43.

- (1) Zaposleniku se može izdati lično zaštitno sredstvo i oprema na osnovu potvrde izdate od referenta zaštite na radu.
- (2) Potvrda se izdaje zaposleniku samo u slučajevima kada se lično zaštitno sredstvo i oprema ošteti prije isteka utvrđenog roka trajanja ili nestane, ali ne krivicom zaposlenika.

Član 44.

- (1) U slučajevima kada zaposlenik izgubi ili namjerno ošteti lično zaštitno sredstvo i opremu, prije utvrđenog isteka roka trajanja, zaposlenik je dužan neotpisani dio tog sredstva nadoknaditi.
- (2) Neposredni rukovodilac dužan je da se brine da svi zaposlenici budu obezbijeđeni ispravnim sredstvima lične zaštite i opremom koja im pripada prema odredbama ovog pravilnika.

Član 45.

- (1) Neposredni rukovodilac ne može rasporediti zaposlenika na poslove odnosno radne zadatke ako nije prethodno obezbijeđen potrebnom ličnom zaštitnom opremom za te poslove.
- (2) Ukoliko neposredni rukovodilac u toku rada utvrdi da zaposlenik ne koristi lična zaštitna sredstva i opremu, te ako je izložen opasnostima od kojih ga štiti, dužan je takvog zaposlenika odmah odstraniti sa posla i utvrditi razlog nekorištenja ličnih zaštitnih sredstava.

Član 46.

Lična zaštitna sredstva i oprema mogu se koristiti i upotrebljavati samo u namjenske svrhe. Zaposlenik je dužan čuvati lična zaštitna sredstva i uredno ih održavati. Lična zaštitna sredstva zabranjeno je koristiti nenamjenski.

Član 47.

U slučaju premještanja zaposlenika na druge poslove na kojima se ne koriste lična zaštitna sredstva i oprema za koju je zadužen ili u slučajevima prestanka rada, zaposlenik će vratiti lična zaštitna sredstva i opremu i pisano ih razdužiti u evidenciji.

POGLAVLJE V – Ispitivanje nesreće na radu

Član 48.

- (1) Nesrećom na radu, prema odredbama Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju, smatra se svaka povreda osobe prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizičkim ili hemijskim djelovanjem, kao i povreda prouzrokovana naglim promjenama položaja tijela ili drugim iznenadnim promjenama fizičkog stanja organizma, ako je takva povreda u uzročnoj vezi sa vršenjem poslova i radnih zadataka na osnovu kojih povrijeđena osoba ima svojstvo osiguranika.
- (2) Nesrećom na radu smatra se i povreda prouzrokovana na način iz prethodnog stava koja se dogodila na redovnom putu od stalnog mjesta rada do mjesta stanovanja i obratno.

Član 49.

Zaposlenik koji je povrijeđen na radu dužan je o tome neodložno obavijestiti svog neposrednog rukovodioca, ukoliko je to u mogućnosti učiniti zbog težine povrede.

Član 50.

Referent zaštite na radu, kada sazna da je nastupila nesreća na radu ili u vezi sa radom ili havarija, dužan je odmah izaći na lice mjesta i pristupiti ispitivanju uzroka i okolnosti pod kojima je nastupila nesreća ili havarija. U tom cilju vrši uviđaj na licu mjesta i prikuplja izjave od očevidaca, o čemu sastavlja zapisnik.

Član 51.

Kada referent zaštite na radu od nadležnog organa bude pisano obaviješten ili neposredno utvrdi da je nastupila teža tjelesna povreda, kolektivna nesreća ili smrt na radu, imovinske štete većih razmjera ili profesionalno oboljenje, o tome odmah izvještava nadležni organ inspekcije rada, a u slučajevima nastupanja težih posljedica, i organe MUP-a.

Član 52.

- (1) Nakon što utvrdi uzroke i okolnosti pod kojima je nastupila nesreća na radu ili u vezi sa radom ili havarija, referent zaštite na radu dužan je zahtijevati od odgovornih rukovodilaca ili organa da poduzmu odgovarajuće mjere da se opasnosti otklone, ukoliko postoje.
- (2) Ukoliko referent zaštite na radu ustanovi da je do nesreće došlo propustom zaposlenika ili odgovornih rukovodilaca, jer nisu primjenjivane propisane mjere zaštite na radu, dužan je podnijeti zahtjev ovlaštenom organu za pokretanje postupka odgovornosti protiv tih lica.

Član 53.

- (1) Referent ZNR, kada nastupi nesreća na radu, dužan je u roku od 24 sata od nastupanja povrede, odnosno od časa kada sazna za povredu, izdati prijavu o nesreći radu.
- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana se izdaje u četiri primjerka na propisanom obrascu u skladu sa Zakonom o evidencijama u oblasti rada.

POGLAVLJE VI – Pružanje prve pomoći

Član 54.

Prvu pomoć zaposlenicima Univerziteta, u slučaju povrede, trovanja ili drugog oboljenja, za vrijeme rada pružaju:

- a) neposredni rukovodioci, ukoliko ocijene da im je mogu stručno pružiti,
- b) zaposlenici stručno osposobljeni za pružanje prve pomoći.

Član 55.

Svaki zaposlenik ima obavezu i dužnost da u slučaju nesreće na radu učestvuje u pružanju prve pomoći. Prema svojim mogućnostima zaposlenik učestvuje u raščišćavanju zakrčenih i porušenih prilaza, otkopavanju ili oslobađanju zatrpanih ili prignječenih zaposlenika, transportu povrijeđenih do stanice hitne pomoći i sl.

Član 56.

Referent zaštite na radu, u saradnji sa licem koje rektor odredi, povremeno će organizirati kurseve za stručno osposobljavanje neposrednih rukovodilaca i zaposlenika za pružanje prve medicinske pomoći.

Član 57.

Zaposlenici koji rade na poslovima odnosno radnim zadacima sa posebnim uvjetima rada moraju biti tako obučeni da mogu sami sebi pružiti prvu pomoć u slučaju povrede na radu ili oboljenja.

Član 58.

Prva pomoć koju pružaju neposredni rukovodioci i posebno obučeni zaposlenici sastoji se iz:

- a) hitnog obavješćavanja stanice za hitnu pomoć ili najbliže zdravstvene ustanove,
- b) pozivanja sanitetskih kola,
- c) čišćenja predjela oko rane i njenog previjanja,
- d) zaustavljanja krvarenja,
- e) vještačkog disanja i oslobađanja disajnih puteva,
- f) prijenosa i prijevoza povrijeđenog do najbliže zdravstvene ustanove,
- g) pružanja prve pomoći kod udara električne struje.

Član 59.

- (1) U svakom objektu Univerziteta i laboratoriji, na vidljivim i lako pristupačnim mjestima, moraju biti postavljeni ormarići sa potrebnim sanitetskim materijalom za pružanje prve pomoći.
- (2) Ormarići moraju biti ofarbani bijelom bojom, te na prednjoj strani označeni znakom „crvenog krsta“.
- (3) Na ormariću moraju biti označeni brojevi telefona:
 - a) stanice hitne pomoći,
 - b) referenta zaštite na radu,
 - c) vatrogasne službe,
 - d) službe organa MUP-a.

Član 60.

Ormarići prve pomoći moraju se koristiti namjenski i dopunjavati. Na ormarić se mora postaviti i oznaka posljednjeg kontrolnog pregleda i dopune sadržaja.

POGLAVLJE VII – Obaveze i odgovornosti organa i rukovodnih zaposlenika

Član 61.

Upravni odbor Univerziteta odgovoran je za poduzimanje mjera za provođenje i unapređenje zaštite na radu Univerziteta, a naročito je odgovoran:

- a) za donošenje godišnjeg programa mjera zaštite na radu, te općih akata iz oblasti zaštite na radu,
- b) za planiranje obezbjeđenja potrebnih sredstava za provođenje i unapređenje zaštite na radu,
- c) za obrazovanje štaba za zaštitu zaposlenika i imovine od elementarnih nepogoda, kad zaprijeti opasnost,
- d) za razmatranje stanja zaštite na radu, najmanje jednom godišnje, te za donošenje potrebnih odluka za otklanjanje utvrđenih nedostataka po tom osnovu,
- e) za razmatranje rješenja o mjerama zaštite na radu donesenim od nadležnih inspekcijskih i drugih organa, te za obezbjeđenje za to potrebnih sredstava,
- f) za obavljanje drugih poslova iz oblasti zaštite na radu propisanih zakonom i drugim propisima nadležnih organa.

Član 62.

Rektor Univerziteta odgovoran je za organiziranje, provođenje i unapređenje zaštite na radu, a naročito je odgovoran:

- a) za organiziranje izrade i donošenja godišnjeg programa mjera zaštite na radu i za obezbjeđenje potrebnih sredstava za njegovu realizaciju,
- b) za organiziranje izrade tehničke dokumentacije kod investicione izgradnje i rekonstrukcije objekta, u kojoj moraju biti sadržane i mjere zaštite na radu,
- c) za organiziranje i opći nadzor nad izvršenjem mjera zaštite na radu, koje je svojim rješenjem naložio nadležni organ inspekcije,
- d) za organiziranje referata zaštite na radu,
- e) za obezbjeđenje potrebnih sredstava za oblast zaštite na radu,
- f) za ostvarenje obaveza prema nadležnim inspekcijskim i drugim organima iz oblasti zaštite na radu,
- g) za razmatranje stanja zaštite na radu jednom godišnje na Upravnom odboru i za poduzimanje potrebnih mjera zaštite na radu,
- h) za pokretanje postupka protiv zaposlenika koji krše propise iz oblasti zaštite na radu,
- i) za unapređenje zaštite na radu uporedo sa unapređenjem organizacije i procesa rada,
- j) za organiziranje zaštite i spašavanje zaposlenika i imovine u slučaju elementarnih nepogoda.

Član 63.

Dekan ili direktor organizacione jedinice koji organizira i rukovodi procesom rada i rukovodioci pojedinih službi odgovorni su, svako u svom djelokrugu rada, za organiziranje, provođenje i unapređenje zaštite na radu, a naročito su odgovorni:

- a) za primjenu mjera zaštite na radu,

- b) za poduzimanje odgovarajućih mjera o održavanju sredstava rada i opreme i sredstava za ličnu zaštitu zaposlenika u ispravnom stanju i o njihovoj namjenskoj upotrebi,
- c) za isključenje iz upotrebe sredstava rada i opreme, objekata, instalacija, sredstava lične zaštite zaposlenika i sl. ako je na njima došlo do takvih kvarova i promjena koje predstavljaju opasnost za život ili zdravlje zaposlenika,
- d) za raspoređivanje zaposlenika na one poslove za koje ispunjavaju zdravstvene uvjete,
- e) za obučavanje zaposlenika i za provjeru njihovog znanja i sposobnosti iz oblasti zaštite na radu, za samostalan i siguran rad (teoretski i praktično),
- f) za periodične preglede i ispitivanja ispravnosti sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, u radnim i pomoćnim prostorijama, i sredstava za ličnu zaštitu zaposlenika i radne pomoćne prostorije, sve u saradnji sa referentom zaštite na radu,
- g) za obezbjeđenje odgovarajuće tehničke dokumentacije za objekte, instalacije, sredstva rada i opremu,
- h) za izvršenje naloga i rješenja o otklanjanju nedostataka iz zaštite na radu naloženih od organa nadzora,
- i) za unapređenje zaštite na radu uporedo sa unapređenjem organizacije rada i promjenama ukoliko do njih dođe.

Član 64.

Referent zaštite na radu stara se o provođenju i unapređenju zaštite na radu i zbog toga je obavezan:

- a) da organizira i provodi propisane mjere zaštite na radu,
- b) podnosi godišnji izvještaj o povredama zaposlenika na radu, profesionalnim oboljenjima, oštećenjima zdravlja, izvorima i uzrocima tih oštećenja, trajanju spriječenosti za rad, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima, kao i o poduzimanju mjera u vezi sa navedenim,
- c) da upozna zaposlenike sa uvjetima rada, opasnostima radnog mjesta, sa pravima i obavezama u vezi sa zaštitom na radu,
- d) da blagovremeno izvještava nadležni organ inspekcije rada o smrtnom slučaju, kolektivnoj nesreći, teškoj povredi, nezgodi i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život zaposlenika na radu,
- e) za donošenje planova i programa mjera zaštite na radu i programa obučavanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu, zaštite od požara i prve pomoći,
- f) da obavještava inspektora rada o poduzetim mjerama na koje je inspektor ukazao u pisanoj formi u roku od osam dana od isteka roka za izvršenje rješenja,
- g) da organizira sistematski pregled zaposlenika,
- h) da blagovremeno izvještava nadležni organ uprave za inspekcijske poslove ako zaposlenik odbije da radi zbog toga što mu na radnom mjestu prijeti opasnost po život i zdravlje,
- i) da obavlja ostale poslove iz oblasti zaštite na radu koje mu naloži Upravni odbor, rektor, kao i nadležna inspekcija.

DIO IV – EVIDENCIJA

Član 65.

Referent zaštite na radu dužan je da vodi propisanu evidenciju i to o:

- a) zaposlenicima raspoređenim na radna mjesta sa posebnim uvjetima rada,

- b) obuci i provjeri znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu,
- c) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine, sredstava rada i opreme i sredstava lične zaštite,
- d) povredama zaposlenika na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
- e) o periodičnim ljekarskim pregledima.

Član 66.

Referent zaštite na radu dužan je da organu uprave nadležnom za poslove inspekcije rada dostavi godišnji izvještaj o povredama zaposlenika na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima u skladu sa ovim pravilnikom i na zakonom utvrđenom obrascu.

DIO V – INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 67.

Inspekcijski nadzor nad izvršavanjem zakonskih i drugih propisa iz oblasti zaštite na radu, te odredaba ovog pravilnika, vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcije rada.

Član 68.

Referent zaštite na radu dužan je nadležnom inspektoru rada omogućiti nesmetan rad i staviti mu na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju, te pružiti potrebne informacije i obezbijediti prisustvo lica koje on bude tražio.

Član 69.

Referent zaštite na radu dužan je pisano izvijestiti nadležnog inspektora o izvršenju rješenja inspektora, u roku od osam dana od datuma isteka roka za otklanjanje nedostataka odnosno nepravilnosti.

Član 70.

Referent zaštite na radu može protiv rješenja nadležnog inspektora rada izjaviti žalbu, u roku od osam dana od datuma prijema rješenja.

DIO VI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 71.

Upravni odbor Univerziteta dužan je u roku od 30 dana od datuma prijema rješavati žalbe zaposlenika po osnovu zaštite i zdravlja na radu, uz prethodno pribavljeno mišljenje referenta zaštite i zdravlja na radu (ili rukovodioca službe za zaštitu na radu).

Član 72.

Univerzitet je dužan donijeti i druge propise o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu na osnovu Zakona o zaštiti na radu i ovog pravilnika u roku od tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 73.

Organizacione jedinice Univerziteta su dužne donijeti ili uskladiti postojeće pravilnike o zaštiti na radu sa ovim pravilnikom u roku od 90 dana.

Član 74.

Do donošenja ovog pravilnika Univerzitet je dužan primjenjivati postojeće propise iz oblasti zaštite na radu.

Član 75.

Izmjene i dopune ovog pravilnika vrše se na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Član 76.

Tumačenje odredaba ovog pravilnika daje Upravni odbor Univerziteta.

Član 77.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od datuma objavljivanja na veb-stranici Univerziteta.

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**
Dr. sc. Murat Ramadanović
Broj: 02-10-6-1/21
Datum: 18. 03. 2021. godine

24